

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 256/2020-47

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 26. mája 2020 v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcov Rastislava Kaššáka a Miloša Maďara predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Danica Birošová, s. r. o., Piaristická 46, Trenčín, v mene ktorej koná konateľka a advokátka JUDr. Michaela Gáborík, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 5 Co 58/2017 z 24. októbra 2017 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 83/2018 z 30. mája 2019 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutých rozhodnutí a s'ťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „ústavný súd“) bola 27. septembra 2019 doručená ústavná s'ťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „s'ťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 5 Co 58/2017 z 24. októbra 2017 (ďalej len „napadnutý rozsudok krajského súdu“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 3 Cdo 83/2018 z 30. mája 2019 (ďalej len „napadnuté uznesenie najvyššieho súdu“).

2. Z ústavnej s'ťažnosti a príloh k nej pripojených vyplýva, že s'ťažovateľ sa pred všeobecnými súdmi domáhal proti Slovenskej republike, zastúpenej Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej aj „žalovaný 1“), Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej aj „žalovaný 2“), Generálnemu riaditeľstvu Zboru väzenskej a justičnej stráže (ďalej aj „žalovaný 3“) a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a ústavu na výkon väzby Leopoldov (ďalej aj „ústav na výkon trestu“ alebo „žalovaný 4“, všetci spolu ďalej aj „žalovaní“) náhrady škody a ušlého zisku vo výške 782,91 € a náhrady nemajetkovej ujmy a bolestného spolu vo výške 336 939,18 €. S'ťažovateľ opieral uplatňovaný nárok o údajné porušovanie svojich práv, ktoré malo spočívať v zlom a ponižujúcom zaobchádzaní v ústave na výkon trestu, v ktorom vykonával trest odňatia slobody na doživotie, ako aj v nedostatočnom zabezpečovaní stravy, zásahmi do pokojného užívania majetku, diskrimináciou pri zaradovaní do práce a podobne.

3. Okresný súd Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom č. k. 9 C 210/2007 312 z 29. septembra 2016 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) žalobu s'ťažovateľa zamietol a žalovaným nepriznal nárok na náhradu trov konania, pretože

si ho neuplatnili. V rámci odôvodnenia rozhodnutia okresný súd najskôr poukázal na to, že právny zástupca sťažovateľa na pojednávaní uskutočnenom 18. februára 2016 upresnil, že všetky uvedené zásahy do práv sťažovateľa možno subsumovať pod nesprávny úradný postup podľa § 9 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o zodpovednosti za škodu“), hoci pôvodne ich sťažovateľ subsumoval pod ochranu osobnosti. Nadväzne okresný súd skúmal zákonné podmienky pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom (existenciu škody, nezákonného rozhodnutia, resp. nesprávneho úradného postupu a príčinnú súvislosť medzi nimi) a uzavrel, že sťažovateľ nepreukázal ani jednu z nich, a preto žalobu v celom rozsahu zamietol. Po preskúmaní sťažovateľom predložených listinných dôkazov okresný súd zhrnul závery z nich plynúce, teda, že pri prešetrovaní sťažností, podnetov a trestných oznámení sťažovateľa v súvislosti so skutkovými okolnosťami popísanými v žalobe nebolo žiadnym z vyšetrojúcich subjektov zistené pochybenie zo strany ústavu na výkon trestu a zároveň nebol zistený ani dôvod na začatie trestného stíhania. Zároveň okresný súd z listinných dôkazov zistil, že nedošlo k porušeniu ustanovení Trestného zákona ani k porušeniu iných všeobecne záväzných právnych predpisov v súvislosti so zaobchádzaním s osobou sťažovateľa vo výkone trestu. K tomu dodal, že v konaní o náhradu škody, ako aj o nároku na náhradu nemajetkovej ujmy podľa zákona o zodpovednosti za škodu nemôže posudzovať určitý postup orgánov činných v trestnom konaní z hľadiska nesprávneho úradného postupu. Týmto sa môže zaoberať jedine príslušný orgán pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a jeho výsledkom je súd v civilnom procese viazaný, inak by došlo zo strany súdov k neprípustnému zásahu do trestného konania a do výkonu pôsobnosti orgánov činných v trestnom konaní.

3.1 Okrem toho, okresný súd s poukazom na § 4 ods. 1 písm. a) bod 1 zákona o zodpovednosti za škodu vo vzťahu k žalovaným 2, 3 a 4 skonštatoval, že nie sú v konaní pasívne vecne legitimovaní, pretože vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ktoré sťažovateľ označil ako žalovaného 1. Okresný súd sa napokon zaoberal i námietkou premlčania vznesenou žalovanými 3 a 4, pretože sťažovateľ si svoje nároky voči

nim uplatnil až podaním doručeným okresnému súdu 29. novembra 2011, ktorým rozšíril žalobu. Keďže žaloba bola podaná 28. decembra 2007, premlčacia lehota uplynula v roku 2010, a teda žaloba nasmerovaná proti označeným žalovaným bola podaná po uplynutí trojročnej premlčacej lehoty.

4. Proti rozsudku okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie, v ktorom namietal, že nevykonaním jeho výsluchu počas celého konania došlo k odňatiu veci zákonnému sudcovi, ďalej to, že okresný súd nevykonal žiaden z dôkazov navrhnutých sťažovateľom s výnimkou listinných dôkazov, ako aj to, že náhradu škody si uplatnil z dôvodu, že štát nezabezpečil taký výkon trestu, ktorý by zodpovedal zásadám faktického výkonu trestu v zmysle zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Krajský súd napadnutým rozsudkom rozhodnutie okresného súdu potvrdil a žalovaným priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Podľa jeho názoru okresný súd riadne zistil skutkový stav veci, vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností, výsledky vykonaného dokazovania správne zhodnotil a na ich základe dospel k správnym skutkovým a právnym záverom, ktoré náležite, jasne a výstižne odôvodnil. Preto sa krajský súd s poukazom na § 387 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“) obmedzil na skonštatovanie správnosti dôvodov uvedených v rozsudku okresného súdu. Dovolanie sťažovateľa bolo napadnutým uznesením najvyššieho súdu odmietnuté, a to v časti, v ktorej sťažovateľ namietal procesnú vadu zmätočnosti podľa § 447 písm. c) a vo zvyšnej časti, v ktorej namietal nesprávne právne posúdenie podľa § 447 písm. f) CSP.

5. Proti rozsudku krajského súdu a uzneseniu najvyššieho súdu nasmeroval sťažovateľ svoju ústavnú sťažnosť. Tvrdí, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia krajského súdu tvorí strohých 5 bodov, v rámci ktorých krajský súd neodpovedá na podstatné a právne významné dôvody sťažovateľom podaného odvolania. Zákon pritom vyžaduje, aby aj v prípade skráteného odôvodnenia zaujal odvolací súd jasné stanovisko k podstatným vyjadreniam strán prednesených v konaní, pokiaľ sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia už súd prvej inštancie. Napadnutý rozsudok súdu tieto náležitosti

nesplňa, pretože krajský súd sa nevyjadril k námietke sťažovateľa o tom, že počas celého konania nedošlo k jeho výsluchu ani k predvolaniu a vypočutiu ním navrhnutých svedkov a ani sám krajský súd tieto pochybenia nenapravil. Sťažovateľ zdôraznil, že neodmietol v predmetnej veci vypovedať, ale odmietol spôsob, akým k tomu malo dôjsť, a to prostredníctvom dožiadaného súdu. Doplnil, že možnosť vypovedať mal už v roku 2012, pričom svoju žalobu rozšíril o skutky spáchané na ňom v roku 2014 a k týmto nebol vypočutý. Krajskému súdu tiež vyčíta, že neprihliadol na ním doložený znalecký posudok, ktorý mal pre zistenie skutkového stavu podstatný význam, a žiadnym spôsobom sa s tým v rámci odôvodnenia nevysporiadal. Konštatuje, že pokiaľ súd nedokáže odôvodniť svoje rozhodnutie, také rozhodnutie sa javí byť svojvoľným a nelegitímnym a za také považuje aj rozsudok krajského súdu.

6. K náprave uvedených procesných pochybení nedošlo ani v konaní pred dovolacím súdom, a preto sťažovateľ ústavnou sťažnosťou napáda i rozhodnutie najvyššieho súdu a vo vzťahu k nemu formuluje totožné námietky.

7. Na základe uvedeného sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie nálezom vyslovil, že napadnutým rozsudkom krajského súdu, ako aj napadnutým uznesením najvyššieho súdu bolo porušené jeho základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, napadnuté rozhodnutia zrušil, a aby mu ústavný súd priznal náhradu trov konania.

II.

Právomoc ústavného súdu a ústavnoprávne východiská v judikatúre ústavného súdu

8. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

9. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy,

ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

10. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

11. Ústavný súd podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

12. Ústavný súd môže podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

13. Z § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je okrem iného posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ako aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej

moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05).

14. Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v oprávnení každého domáhať sa ochrany svojich práv na súde (III. ÚS 331/04, III. ÚS 156/06). Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonávajú (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ods. 1 ústavy).

15. Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 119/03, III. ÚS 209/04). Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, avšak musí dať odpoveď na otázky, ktoré majú pre vec podstatný význam (II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04). Ak ide o argument, ktorý je vo veci rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (II. ÚS 410/06, II. ÚS 449/2015).

III.

K prerokovaniu ústavnej sťažnosti

16. Sťažovateľ listom, ktorý bol ústavnému súdu doručený 16. októbra 2019, podal generálnu námietku zaujatosti všetkých sudcov ústavného súdu vo všetkých konaniach o jeho ústavných sťažnostiach vedených na ústavnom súde. V tomto liste uviedol, že *«už dlhší čas sa k [nemu] dostávajú informácie, že [ho] na rôznych školeniach, prednáškach a iných podobných akciách, kde „vystupuje“ aj personál Ústavného súdu SR, [je] predmetom týchto akcií aj [on] osobne a [jeho] veci... nie však v dobrom»*.

17. Ústavný súd na základe obsahu tohto listu konštatuje, že sťažovateľ namietol zaujatosť všetkých jeho sudcov.

18. Podľa § 51 ods. 2 zákona o ústavnom súde ak ide o rozhodovanie v senáte ústavného súdu, o vylúčení sudcu ústavného súdu rozhoduje iný senát ústavného súdu určený rozvrhom práce. Ak z dôvodu vylúčenia sudcov ústavného súdu, z dôvodu vznesenia námietky zaujatosti účastníkmi konania voči viacerým sudcom ústavného súdu, z dôvodu vyhlásenia sudcu ústavného súdu o svojej zaujatosti vo veci alebo z dôvodu oznámenia dôvodov vylúčenia podľa § 49 ods. 4 nie je možný postup podľa predchádzajúcej vety, rozhodne o veci samej senát ústavného súdu v pôvodnom zložení; na ďalšie vyhlásenia účastníka konania o odmietnutí sudcu ústavného súdu pre jeho zaujatosť, vyhlásenia sudcu ústavného súdu o svojej zaujatosti vo veci a oznámenia dôvodov vylúčenia podľa § 49 ods. 4 sa neprihliada.

19. Vzhľadom na uvedené rozhodol v tejto veci s odkazom na § 51 ods. 2 zákona o ústavnom súde senát ústavného súdu v pôvodnom zložení.

IV.

Posúdenie veci ústavným súdom

IV. 1 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým rozsudkom krajského súdu

20. Sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým rozsudkom krajského súdu, ktorý považuje za neodôvodnený a arbitrárny, pretože neodpovedá na námietky uplatnené sťažovateľom v podanom opravnom prostriedku. V tejto súvislosti tvrdí, že všeobecné súdy nevykonali jeho výsluch, nepredvolali a nevypočuli ním navrhnutých svedkov, a svojvoľne nevykonali a nepripustili ním navrhnutý dôkaz – znalecký posudok, ktorý si dal na svoje náklady vypracovať.

21. Ústavný súd sa musel v prvom rade zaoberať otázkou včasnosti podania ústavnej sťažnosti vzťahujúcej sa k namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa rozsudkom krajského súdu ako jednou z procesných podmienok prípustnosti ústavnej sťažnosti. Opierajúc sa o § 124 zákona o ústavnom súde [ako aj o rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. 11. 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verzus Česká republika (sťažnosť č. 46129/99, body 51, 53 a 54)] pritom vychádzal z právoplatnosti napadnutého uznesenia najvyššieho súdu (30. júl 2019), ktorým odmietol dovolanie sťažovateľa ako procesne neprípustné. Keďže podľa § 124 štvrtej vety zákona o ústavnom súde ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku, ústavný súd považoval dvojmesačnú lehotu na podanie ústavnej sťažnosti v danej veci za zachovanú.

22. Pri hodnotení napadnutého rozsudku krajského súdu následne ústavný súd vychádzal z ustáleného právneho názoru, podľa ktorého rozhodnutie súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (m. m. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 320/2012), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok. Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania rozhodnutí všeobecných súdov (súdu prvého stupňa aj odvolacieho), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (m. m. IV. ÚS 350/09).

23. Okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že vo veci vykonal dokazovanie výsluchom žalovaných 1 až 4, ako aj obsahom listinných dôkazov predložených sťažovateľom, ktorých zoznam podrobne uviedol v bode 17 rozsudku. Nadväzne uviedol dôvody, pre ktoré nevykonal ostatné dôkazy navrhnuté sťažovateľom. K výsluchu sťažovateľa ako žalujúcej strany sporu uviedol, že bol 9. mája 2012 o 10.00 h predvedený na výsluch dožiadaným súdom, ktorým bol Okresný súd Trenčín, [REDACTED]. Sťažovateľ sa dostavil spolu so svojím právnym zástupcom a uviedol, že odmieta vypovedať a s dožiadaným súdom nebude žiadnym spôsobom spolupracovať,

čím sa sám vzdal možnosti vypovedať pred súdom. K tomu okresný súd dodal, že sťažovateľ bol zastúpený právnym zástupcom, a preto s poukazom na § 178 ods. 1 CSP nepovažoval za nevyhnutné jeho výsluch vykonať. K nevypočutiu svedkov navrhovaných sťažovateľom okresný súd konštatoval (s. 11 rozsudku okresného súdu), že dôkaz výsluchom svedkov nevykonal z dôvodu hospodárnosti, ako aj z dôvodu, že ich výsluch nebol nevyhnutný pre rozhodnutie vo veci. Napokon, k znaleckému posudku predloženému sťažovateľom okresný súd uviedol, že tento mu doručil 12. júla 2016, teda až po skončení dokazovania, a preto na tento dôkaz neprihliadol.

24. Ústavný súd konštatuje, že na odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu v spojení s odôvodnením napadnutého rozsudku okresného súdu, s ktorým sa v celom rozsahu stotožnil, nebadáť sťažovateľom tvrdené známky arbitrárnosti či svojvôle. Pokiaľ sťažovateľ namieta, že neodmietol vo veci vypovedať, ale odmietol iba spôsob, akým k tomu malo dôjsť, je potrebné uviesť, že na tomto výsluchu bol prítomný i jeho právny zástupca, a teda bolo mu zrejmé, že výsluch vykonávaný dožiadaným súdom má rovnakú právnu silu ako výsluch vykonávaný vecne a mieste príslušným súdom. Sťažovateľovi teda bola daná reálna možnosť uplatnenia jeho procesných práv a bolo len na ňom, či a ako ju využije. Z pohľadu ústavného súdu je podstatné, že sťažovateľ nebol postupom všeobecných súdov vylúčený z realizácie procesných práv priznaných mu v civilnom konaní na účel ochrany jeho práv a ich (ne)realizáciu následne všeobecné súdy premietli do odôvodnenia svojich rozhodnutí. Na tomto závere nemôže nič zmeniť ani námietka sťažovateľa o tom, že rozšíril žalobu o ďalšie na ňom vykonané skutky v roku 2014, a preto mal byť v konaní vypočutý, pretože okresný súd sa v rámci odôvodnenia svojho rozsudku vysporiadal aj so všetkými listinnými dôkazmi vzťahujúcimi sa k týmto skutkom. [Uznesením ústavu na výkon trestu bolo pre tieto skutky začaté trestné stíhanie podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona, následne bolo toto trestné stíhanie uznesením zastavené. Proti tomuto rozhodnutiu podal sťažovateľ sťažnosť, ktorú prokurátor Okresnej prokuratúry Trnava uznesením podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol, pretože nebola dôvodná.]. Ako už bolo uvedené, okresný súd bol z hľadiska žalobou uplatneného nároku obsahom

rozhodnutí orgánov činných v trestnom konaní viazaný a výsluch sťažovateľa k nim už teda nebol, aj s ohľadom na jeho kvalifikované právne zastúpenie, potrebný.

25. Na základe dôvodov popísaných v bode 23 môže ústavný súd uzavrieť, že sťažovateľ dostal dostatočnú a presvedčivú odpoveď aj na svoje námietky týkajúce sa vykonaného dokazovania vrátane znaleckého posudku. Ak všeobecné súdy mali dostatočný základ na svoje rozhodnutie v už vykonaných dôkazoch, nebolo ďalej potrebné vykonávať ďalšie sťažovateľom navrhované dôkazy, resp. vypočúvať ním navrhovaných svedkov.

26. K námietke o nedostatku odôvodnenia napadnutého rozsudku a ku kritickému pohľadu sťažovateľa na aplikáciu § 387 ods. 2 CSP krajským súdom ústavný súd súhrnne uvádza, že platná a účinná právna úprava uľahčuje odvolaciemu súdu prácu pri odôvodňovaní svojho rozhodnutia, ak sú súčasne splnené dve podmienky – ak je výrok vecne správny a súčasne sa v celom rozsahu stotožňuje aj s odôvodnením napadnutého rozhodnutia. Odvolací súd tak nemusí v odôvodnení svojho potvrdzujúceho rozhodnutia opakovať podstatnú časť z odôvodnenia súdu prvej inštancie, ale stačí, ak sa obmedzí len na konštatovanie, že dôvody napadnutého rozhodnutia sú správne, prípadne doplní ďalšie dôvody na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia. Tak tomu bolo aj v prípade sťažovateľa.

27. Ústavný súd v tomto smere už judikoval, že odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (napr. II. ÚS 44/03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05). Rovnako Európsky súd pre ľudské práva pripomenul, že súdne rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, na ktorých sa zakladajú. Článok 6 ods. 1 dohovoru však nemožno chápať tak, že vyžaduje podrobnú odpoveď na každý argument, pričom odvolací súd sa pri zamietnutí odvolania môže obmedziť na prevzatie odôvodnenia nižšieho súdu (García Ruiz proti Španielsku z 21. 1. 1999).

28. Za situácie, keď sťažovateľ v odvolaní uplatnil rovnakú argumentáciu ako v konaní pred súdom prvej inštancie a už v tomto konaní dostal dostatočnú odpoveď na to, prečo jeho argumentácia nebola opodstatnená, a keďže krajský súd nedospel k iným skutkovým alebo právnym záverom než súd prvého stupňa, neexistujú relevantné dôvody na to, aby ústavný súd z ústavnoprávneho hľadiska spochybňoval rozhodnutie vydané v rámci odvolacieho konania len na základe toho, že krajský súd postupoval podľa § 387 ods. 2 CSP. Nie je totiž hospodárne a ani účelné, aby súd rozhodujúci o odvolaní uvádzal tie isté dôvody alebo len inými slovami vyjadril dôvody, pre ktoré bola strana sporu už v konaní pred súdom prvej inštancie neúspešná.

29. Vzhľadom na uvedené bolo potrebné časť ústavnej sťažnosti smerujúcu proti napadnutému rozsudku krajského súdu odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

IV. 2 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením najvyššieho súdu

30. Sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením najvyššieho súdu v podstate z rovnakých dôvodov, z akých namietal i rozsudok krajského súdu. Tvrdí, že ani najvyšší súd v napadnutom uznesení nenapravil pochybenia, ktorých sa dopustil krajský súd.

31. Najvyšší súd v odôvodnení svojho rozhodnutia najskôr poukázal na závery všeobecných súdov a nadväzne uviedol vecné a právne dôvody odmietnutia dovolania. Ústavný súd nezistil v skutkových a právnych záveroch napadnutého uznesenia nič ústavne nekonformné, čo by nasvedčovalo jeho arbitrárnosti alebo ústavnej neakceptovateľnosti. V rámci rozhodovania o otázke prípustnosti dovolania najvyšší súd riadne aplikoval právne normy vzťahujúce sa na právny stav sťažovateľovej veci, pričom záver najvyššieho súdu nijako nevybočuje z rámca zákonnej a ústavnej interpretácie príslušných právnych noriem.

32. V tejto súvislosti ústavný súd uvádza, že samotná otázka posúdenia podmienok pre uskutočnenie dovolacieho konania vrátane posúdenia otázky prípustnosti dovolania patrí do výlučnej právomoci najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu. Posúdenie tejto otázky je vecou zákonnosti a jej vyriešenie v súlade s ustanoveniami Civilného sporového poriadku, ktoré v zmysle čl. 46 ods. 4 ústavy majú ustanovovať podrobnosti o realizácii základného práva na súdnu ochranu vyplývajúceho z čl. 46 ods. 1 ústavy, v konečnom dôsledku nemôže viesť k záveru o porušení označeného práva sťažovateľa. Inými slovami, v prípade, ak zákonné pravidlá dovolania nepripúšťajú, posúdenie splnenia zákonných predpokladov (podmienok) prípustnosti dovolania s negatívnym výsledkom nemôže viesť k záveru o porušení označeného práva sťažovateľa (mutatis mutandis IV. ÚS 35/02).

33. Ústavný súd konštatuje, že práve závery najvyššieho súdu uvedené v napadnutom uznesení sú presvedčivé a z ústavnoprávneho pohľadu akceptovateľné. Navyše, sťažovateľ tieto závery vo svojej ústavnej sťažnosti nijakým relevantným spôsobom nespochybnil.

34. V dôsledku uvedeného bolo potrebné aj túto časť ústavnej sťažnosti odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

35. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti v celom rozsahu bolo bezpredmetné rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľa obsiahnutých v petite jeho ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. mája 2020

Jana Baricová
predsedníčka senátu